

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 BORDÁS SÁNDOR:
KEDVENC VÁROSOM
- 3 VÉGHNÉ B. ZSUZSANNA:
SZÓLJON SZEPTEMBERBEN
HANGOSAN A SULICSENGŐ
- 4 FEHÉR ISTVÁN:
„VÉGÜL IS MINDIG
TÖRTÉNELMET AKARTAM
TANÍTANI”
- 7 KRIPPEL ÉVA:
AZ ELSŐ TANÍTÁSI NAP
- 8 BÉNYEI ERZSÉBET:
AZ ISKOLAÉRETTSÉGRŐL
ÓVODAPEDAGÓGUSI SZEMMEL –
A FEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI
- 11 FEHÉR ÁGOTA – ACKERMANNÉ
KELŐ KAMILLA:
AZ ÚJ TANÉV KÜSZÖBÉN
- 16 GYETVAI ANNA:
A GYERMEKVÉDELEM SZÍVE
ÉS LELKE
- 19 MORVAI TÜNDE:
ÍRÁS, OLVASÁS, KÉPBE
GONDOLKODÁS
- 21 GERGELY VIKTÓRIA:
SZÖVEGÉRTÉS
A SZÖVEGTÍPUSOK
SZERINT (2. RÉSZ)
- 23 ZOLCZER PÉTER:
A NYELVTANULÁS „TITKAI”
- 24 MALÁ VIKTÓRIA:
A NYOMOZÁS KÉMIÁJA
- 29 KLEMEN TERÉZIA:
ÖTLETEK AZ ANTIKVITÁS
IRODALMÁNAK TANÍTÁSÁHOZ
- 31 POMICHAL KRISZTIÁN:
KORUNK LEGNAGYOBB
TUDOMÁNYOS
TÉVHITEI (1. RÉSZ)
- 32 CSICSAY ALAJOS:
KÖMAG, IKRAPIKK ÉS A TÖBBIK
- 35 ISKOLAHÍREK
- 37 SZMPSZ

VÉGHNÉ B. ZSUZSANNA

SZÓLJON SZEPTEMBERBEN
HANGOSAN A SULICSENGŐ

Mindennek megvan a maga ideje: júniusban tanévet zárni, szeptemberben új tanévet nyitni. Tájainkon ez a megszokott REND. „Felszabadító érzés elhagyni a régi évet, és a ránk váró új felé fordulni teljes bizalommal és reménykedéssel.” (Anselm Grün)

Valóban felszabadító érzés tanítónak, diáknak (és szülőnek!) elhagyni ezt az utolsó csonka-furcsa tanévet. Voltak ugyan ez előtt is rendkívüli helyzetek, szünetek (az idősebbe megélte a szénszünetet, a fiatalabbak a náthaláz miatt), amikor néhány napig szünetelt a tanítás – de hogy a megszokott rend ennyire felboruljon?! Hogy márciustól tanítónak, tanulóknak (s szülőnek!) összefolyjon idő és fogalom: iskola-tanítás-karantén-szünet-otthon?!

Mikor márciusban elkezdtek leállni az iskolák, s a kis unokám iskolája még tartotta a frontot, a kis harmadikosom csalódottan panaszkolta: „tuti, hogy a miénk nem csuk be!” Aztán úgy május elején a mondat így ismétlődött: „tuti, hogy már nem nyit ki!” Hasonló a tartalom, de a hangsúly, a családottság értelme megváltozott: jó lenne újra iskolába menni!

Igen, jó szeptemberben a reguláris szabályok szerint iskolába menni, tanévet nyitni, visszazökkeni a megszokott rendbe. De vajon milyen lesz ez az új tanév? Menyire lesz más? Csak annyira, amennyire minden tanév más és új? A tóduló új információk, a nyomuló technológiák, az újabb és újabb módszerek – no meg a már Y generáció Z generációs gyermekei! – minden tanévet már eddig is másá, újjá (jobbá?) változtatták. A váratlanul életünkbe lépett rontó erő, amely ellen egyelőre nincs megfelelő védekező eszközünk, sokunkban fogalmaztatja a kérdést: milyen új helyzetek jönnek még? Át tudjuk-e menteni az újba a „jó régit”? Vissza tudjuk-e állítani a régi rendet az iskola falai között (is)?

A kérdésekre én így válaszolok: bármilyen új erők, hatások, vírusok jönnek-mennek, egy dolog megváltoztathatatlan: gyerekeinkkel foglalkozni kell, nevelni és tanítani kell – ebben a sorrendben! Hiszen már rég nem (sohasem volt) elegendő csak a tudomány átadása! Használható térképet kell adni diákjainknak, igazodási pontokkal, segítségül.

Hogy mennyire könnyű vagy nehéz ez a feladvány, mennyire jelent terhet, nyújt örömet, ajándékoz sikert iskolavezetőnek,

tanítónak (és szülőnek!) – az több tényezőnek a függvénye. A súlya-terhe azonban nemcsak az „anyagtól és a világ csúnyaságától” függ. A ráháruló feladatokat mindenki emberi természete, hite, derű- és borúlátása szerint oldja és éli meg. Akárhogy csúrrjük-csavarjuk, igazi segítséget ebben a misszióban mástól nemigen kapunk, leginkább csak magunktól várhatunk. (Esetleg kapaszkodót nyújthat a régi mondás: „Segíts magadon, az Isten is megsegít!”)

Az iskolák ható és megtartó erejét nem pusztán felszereltségük adja. Bárhogyan is ragozzuk, bármennyire archaikusnak, avultnak, óságnak tűnnek a szavak: Tanító nélkül csak információmennyiségek töltődnek a tanuló fejébe. A (jó) Tanító adja meg az inspirációt, biztatást, eligazítást, csak ő tudja a mennyiséget minőségévé változtatni.

A tanító helyzete, élete, munkája sosem volt könnyű, ma sem az. Iskolát igazgatni, különösen tájainkon, „méretes foglalatosság”. A különféle segédszabályok ugyan próbálják könnyíteni a tennivalókat, de soha nem helyettesíthetik a Tanító Embert! Az elmúlt tavasz hónapjai (is) erre szolgálnak bizonyítékkal.

Az én diákkori iskoláimat benőtték az idő indái – (sajnos) el is tűntek. Tanítóim közül sokan az égi iskolában beszélgetnek, talán éppen diákjaikról. Sári tanító néni az „egész gyereket” látta bennünk, és nem is emlékszem bukásokra, rossz jegyekre nála. Nem szidott, pedig voltak égetni való rossz osztálytársak az osztályban. Béla tanító bácsi úgy tudott örülni egy-egy jól sikerült mondatunknak a fogalmazásainkban, hogy jobban örültünk szavainak, mint a jó jegyek. Ők Példák és Igazodási Pontok voltak!

Eltűnt idő nyomában járnék? Nem! Határozottan nem!

Sok évig dolgoztam „Sári néni, Béla bácsi” tanítótársakkal. Unokáim jelenkori iskolai menetelése mögött is szeretetteljes, lelkes, a tanítást hivatásként megélő tanítókat látok. A jövőt illetően ez nagyon biztató.

Azzal a meggyőződéssel-hittel induljon iskoláinkban 2020 szeptemberében az új tanév, amit Hamvas Béla így fogalmazott meg: „A világ helyzete sohasem reménytelen. Mert sohasem azokon múlik, akik nem hisznek az életben, hanem azokon, akik hisznek benne.”